

Reactie van Entre-Prises NL op de internetconsultatie

"Wijziging Warenwetregelgeving attractie- en speeltoestellen 2023"

Entre-Prises NL vertegenwoordigt in Nederland en België de Franse fabrikant EP Climbing, wereldwijd toonaangevend in het ontwerp, de productie en installatie van klimwanden en boulders. Vanuit deze positie, met meer dan 30 jaar ervaring in de sector van adventure- en kliminfrastructuur, maken wij ons ernstig zorgen over de voorgenomen wijzigingen van de Warenwetregelgeving. De voorstellen zijn in onze ogen niet alleen praktisch onuitvoerbaar, maar ook contraproductief voor het waarborgen van veiligheid.

Wij lichten dit toe aan de hand van drie fundamentele punten:

Ingebruiknamekeuring van activiteitstoestellen enkel maar door ISO/IEC 17065-instellingen

Het voornemen om ingebruiknamekeuringen uitsluitend te laten uitvoeren door ISO/IEC 17065-instellingen lijkt misschien netjes in lijn met een Europese harmonisatiegedachte, maar in de praktijk betekent dit een ernstige verschraling van de keuringspraktijk. In tal van andere lidstaten (zoals België, Frankrijk en Oostenrijk) worden ingebruiknamekeuringen van klimwanden, boulders en adventureparken (zip lines, touwparken) juist toevertrouwd aan ISO 17020-geaccrediteerde inspectie-instellingen. Niet omdat men daar minder streng is, maar omdat juist bij deze partijen de diepgaande toestel-specifieke expertise aanwezig is. Hun kennis en ervaring maken dat zij realistische, uitvoerbare en inhoudelijk sterke veiligheidsbeoordelingen kunnen leveren. Dit heeft zich jarenlang bewezen in de praktijk en draagt aantoonbaar bij aan het veiligheidsniveau. En ook ISO 17020-geaccrediteerde partijen kunnen prima functioneren als zelfstandig bestuursorgaan. Dit is in hoge mate gewaarborgd door de ISO-certificering. Hierin verschilt een ISO 17020 instelling op geen enkele manier van een ISO 17065 instelling

Strak afgebakende wetgeving in lijn met een Europese "preferred standard" wil niet zeggen dat daarmee de veiligheid gediend wordt. Bovendien, door krampachtig vast te houden aan ISO 17065 wordt voorbijgegaan aan de Europese praktijk bij klim- en adventuretoestellen en geeft de Nederlandse overheid er blijk van onvoldoende inzicht te hebben in de eigen markt. Het gevolg is dat veiligheid niet wordt versterkt, maar bureaucratisch wordt overgereguleerd. Het oogt eerder als een ambtelijke vinkjescultuur dan als een inhoudelijk gedragen veiligheidsbeleid.

Een op keuringswerkzaamheden gerichte beroepsopleiding

Het voorstel schrijft voor dat keuringsdeskundigen een technische beroepsopleiding moeten hebben afgerond die gericht is op keuringswerkzaamheden. Dit roept grote vraagtekens op. Allereerst omdat in Nederland dergelijke beroepsopleidingen gericht op de activiteitstoestellen eenvoudigweg niet bestaan. Verder omdat deze bepaling feitelijk een brevet van onvermogen inhoudt: het lijkt erop dat de wetgever zelf ook niet vertrouwt op de deskundigheid van de eigen ISO 17065-instellingen. Dit is een gotspe. Want een accreditatie volgens ISO 17065 (of ISO 17020) veronderstelt immers dat de keuringsinstelling zelf borgt dat de medewerkers die belast zijn met keuring voldoende expertise hebben van het specifieke toestel dat beoordeeld wordt. Daar komt nog bij dat er in Europa al decennialang gespecialiseerde opleidingen (geen beroepsopleidingen dus!) bestaan voor inspecteurs in

deze sector, zoals bijvoorbeeld die van de *European Ropes Course Association (ERCA)*. Deze trajecten zijn zwaar, meerjarig en internationaal erkend. Het zijn juist deze opleidingen die echte deskundigheid waarborgen, terwijl een generieke “technische beroepsopleiding” vrijwel niets toevoegt. ERCA heeft helaas nog nooit een ISO 71065 persoon belast met keuring en beoordeling mogen verwelkomen voor haar opleidingen. Dit zegt al voldoende. Door het beroepsopleiding vereiste wordt dit goed functionerende Europese zelfreguleringsmechanisme kapotgemaakt. Nederland stelt zich hiermee niet alleen buiten de realiteit, maar schept ook een precedent dat andere lidstaten negatief kan beïnvloeden. Dit is, vanuit zowel Europees perspectief als vanuit sectorale logica, onbegrijpelijk en diep teleurstellend.

Definiëring van activiteitstoestellen: incoherent en onwerkbaar

De gekozen definiëring van “activiteitstoestellen” is inconsistent en leidt tot absurde gevolgen. Het ministerie lijkt uitsluitend oog te hebben gehad voor enkele einddoelen (regulering van klimparken, zip lines, kartbanen), maar heeft daarbij een ondeugdelijke juridische constructie opgetuigd die een groot aantal andere toestellen verkeerd classificeert. Boulders en Low ropes waarop geklommen en voortbewogen wordt voor recreatie en vermaak zullen absoluut beoogd zijn om onder de activiteitstoestellen te moeten vallen. Maar door de huidige definiëring vallen ze er dus niet onder. Want bij boulderen en Low ropes worden geen pbm’s gebruikt en al zouden ze gebruikt worden, ze hebben geen functioneel nut en dragen niets bij aan de veiligheid. Eenzelfde geldt voor een klimbos met collectief nettensysteem als valbeveiliging. Zulke parkoersen worden ook zonder pbm’s gedaan. Als je valt beland je veilig in het onderliggende net. Dus ook dit soort klimbossen en touwparkoersen vallen niet onder de activiteitstoestellen terwijl ze wel onder het WAS vallen en beoogd als activiteitentoestel zijn. Zijn het dan speeltoestellen? Waarschijnlijk wel. En dat betekent dat ze dus gekeurd moeten worden door een speeltuintoestel AKI die uiteraard geaccrediteerd is met een scope EN 1176 (Playground). Resultaat: serieuze adventure-infrastructuur wordt juridisch langs dezelfde meetlat gelegd als een wipkip. Lang leve de veiligheid! Dit is niet alleen onlogisch, maar ook ronduit schadelijk voor de geloofwaardigheid van het systeem. De oplossing is eenvoudig: schrap het criterium van pbm’s in de definitie. Het pbm-criterium voegt niets toe aan het onderscheid maken. Daarmee wordt voorkomen dat cruciale toestellen verkeerd worden ingedeeld en kunnen ze correct door activiteitstoestellen-specialisten worden gekeurd.

Samengevat

Entre-Prises NL roept het Ministerie van VWS dringend op de voorgenomen wijzigingen te heroverwegen. De huidige voorstellen zijn juridisch inconsistent, praktisch niet uitvoerbaar en zullen de veiligheid in de praktijk eerder ondermijnen dan versterken.

Wij adviseren:

1. Laat zowel ISO 17020- als ISO 17065-instellingen ingebruiknamekeuringen uitvoeren, conform de bewezen praktijk in andere EU-lidstaten.
2. Schrap de eis van een technische beroepsopleiding en erken Europese sectoropleidingen zoals die van ERCA. Formuleer beter een criterium op basis van het beschikken over een toestel-specifieke opleiding en expertise.
3. Corrigeer de definitie van activiteitstoestellen door het pbm-criterium te verwijderen.

Nederland heeft de kans om een regeling neer te zetten die zowel Europees consistent als inhoudelijk realistisch is. In de huidige vorm wordt die kans helaas gemist.